

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра теорії та практики перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Майя НІКОЛАЄВА
«» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Переклад як професія

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Спеціалізація: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Спеціальність: В11 Філологія
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Освітньо-професійна програма: Переклад з англійської мови та другої іноземної українською

Робоча програма навчальної дисципліни «Переклад як професія». Одеса. ОНУ, 2026.
16 с.

Розробники: Олена МАТУЗКОВА, д.філол.н., професор, професор кафедри теорії та практики перекладу; Ольга ГРИНЬКО, к.філол.н., доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № 1 від «24» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри О. Гринько (Ольга ГРИНЬКО)

Погоджено з гарантом ОП Анжела Болдирева (Анжела БОЛДИРЕВА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології.

Протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

Голова НМК Олена Григорович (Олена ГРИГОРОВИЧ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу.

Протокол № ____ від «____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ____ від «____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 4 Годин – 120 Змістових модулів – 3	Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність: В11 Філологія Спеціалізація: В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Переклад як професія» входить до циклу перекладознавчих дисциплін, що формують професійну базу перекладача. У ній викладено основні функції сучасного перекладу, базові складники професійної компетенції письмового та усного перекладача, а також шляхи їхнього формування й удосконалення. Значну увагу приділено методології формування актуальних у перекладацькій діяльності м'яких навичок (soft skills) і цінностей професійного спілкування. Розглядаються основи роботи з інструментами CAT (Trados, MateCat), а також з інструментами штучного інтелекту для укладання глосаріїв, перекладу та редагування текстів, зокрема з попереднім машинним перекладом і подальшим постредагуванням. Окрему увагу приділено принципам перекладацької етики в цифрову епоху, відповідальному та усвідомленому використанню цифрових технологій у професійній діяльності. У курсі також викладені основи локалізації та аудіовізуального перекладу, а також основні організаційно-правові форми перекладацької діяльності (фізична особа-підприємець, робота з бюро перекладів, організація перекладацьких заходів).

Основною **метою** програми є формування загальних, спеціальних (фахових) та професійних компетентностей у галузі перекладу, поглиблення теоретичної бази щодо професійної компетенції перекладача та вироблення навичок і цінностей професійного спілкування, зокрема відповідального й усвідомленого використання цифрових технологій і засобів штучного інтелекту в перекладацькій діяльності, а також формування базових знань і вмінь організації власної перекладацької практики як бізнесу.

Основна мета обумовлює вирішення наступних **завдань**: проведення порівняльного аналізу складових професійної компетенції в кодексах, галузевих стандартах та програмах міжнародних і українських перекладацьких організацій та ЗВО; вироблення переліку складових професіоналізму сучасного перекладача та шляхів їхнього формування; вироблення практичних навичок роботи з власними і колективними перекладацькими проєктами за допомогою середовища CAT; опанування видів та особливостей постредагування машинного перекладу; вироблення навичок використання інструментів штучного інтелекту для укладання глосаріїв, перекладу і редагування текстів з дотриманням принципів перекладацької етики й академічної доброчесності; ознайомлення з теоретичними засадами локалізації різноманітних ресурсів та аудіовізуального перекладу; формування базових знань щодо організаційно-правових форм перекладацької діяльності (ФОП), роботи з бюро перекладів та організації перекладацьких заходів; вироблення вміння розробляти бізнес-план перекладацько-викладацької діяльності, орієнтований на вихід на бажаний рівень доходу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або

навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8 Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 13 Здатність відповідально взаємодіяти в умовах соціального та культурного розмаїття, враховуючи комунікативні норми, принципи інклюзивності та чутливі контексти спілкування.

ЗК 14 Здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності в навчальній, науковій і професійній діяльності, зокрема під час використання джерел, даних, цифрових технологій і засобів штучного інтелекту, усвідомлюючи етичну відповідальність за достовірність, авторство та вплив результатів досліджень.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату комунікації та перекладу.

ФК 9 Здатність вільно застосовувати всі види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письмо) як інструменти професійної комунікації та перекладу в різних ситуаціях міжмовної взаємодії.

Програмні результати навчання:

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7 Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН 16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18 Демонструвати здатність здійснювати письмовий і усний переклад текстів різних жанрів з урахуванням вимог комунікативної ситуації та з використанням технічних засобів та сучасних перекладацьких технологій.

ПРН 19 Виконувати мовно-культурне посередництво між лінгвокультурами країн, мова яких вивчалася, і лінгвокультурою свого народу.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні функції сучасного перекладу та базові складники професійної компетенції письмового й усного перекладача;
- принципи роботи в середовищі CAT-tools, особливості попереднього машинного перекладу та постредагування;
- можливості та обмеження інструментів штучного інтелекту в укладанні глосаріїв, перекладі та редагуванні текстів;

– принципи перекладацької етики в цифрову епоху та вимоги до відповідального використання цифрових технологій у перекладацькій діяльності;

– теоретичні засади локалізації та аудіовізуального перекладу (субтитрування, дублювання, войс-овер);

– організаційно-правові форми перекладацької діяльності (ФОП), особливості роботи з бюро перекладів та організації перекладацьких заходів;

вміти:

– виконувати власні та колективні перекладацькі проєкти за допомогою інструментів САТ;

– здійснювати постредагування машинного перекладу з урахуванням вимог до якості цільового тексту;

– відповідально й усвідомлено використовувати інструменти штучного інтелекту для укладання глосаріїв, перекладу і редагування текстів, аналізувати кейси, пов'язані з етичними викликами такого використання;

– виконувати основні завдання локалізації та аудіовізуального перекладу, зокрема субтитрування, дублювання і войс-овер;

– розробляти бізнес-план перекладацько-викладацької діяльності, орієнтований на вихід на бажаний рівень доходу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування та удосконалення складових професійної компетенції.

Тема 1. Translation and Interpreting: сучасні міфи, функції та кар'єрні можливості у XXI столітті.

Тема 2. Компетенції та цінності перекладача і усного перекладача.

Тема 3. Hard skills versus soft skills. Емоційний інтелект.

Тема 4. Письмовий і усний перекладачі як професії майбутнього: середовище праці та професійні виклики.

Тема 5. Переклад як бізнес: організаційно-правові форми діяльності перекладача (ФОП), робота з бюро перекладів, організація перекладацьких заходів.

Змістовий модуль 2. Інструменти САТ та ШІ.

Тема 1. Робота з середовищем для перекладу САТ-tools.

Тема 2. Попередній переклад у програмах САТ-tools і особливості машинного перекладу.

Тема 3. Постредагування машинного перекладу як інструмент підвищення ефективності.

Тема 4. ШІ в роботі сучасного перекладача: глосарії, переклад, редагування.

Тема 5. Перекладацька етика в цифрову епоху: відповідальне та усвідомлене використання цифрових технологій у перекладацькій діяльності.

Змістовий модуль 3. Локалізація та аудіовізуальний переклад як новітні напрями перекладацької діяльності.

Тема 1. Поняття локалізації та інтернаціоналізації.

Тема 2. Локалізація комп'ютерних ігор та ігор для консолей: основні структурні елементи та технічні вимоги.

Тема 3. Локалізація веб-сайтів: основні структурні елементи та проблеми зміни культурного коду.

Тема 4. Локалізація рекламних текстів: загальні стратегії та техніки.

Тема 5. Аудіовізуальний переклад: загальні положення, компоненти та останні тенденції.

Тема 6. Субтитрування як складова аудіовізуального перекладу. Типи субтитрів та особливості технічного оформлення.

Тема 7. Дублювання та войс-овер як складові аудіовізуального перекладу. Основні перекладацькі проблеми та шляхи їхнього вирішення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	Лаб	сам. роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Формування та удосконалення складових професійної компетенції										
Тема 1. Translation and Interpreting: сучасні міфи, функції та кар'єрні можливості у XXI столітті.	5	2			3	8				8
Тема 2. Компетенції та цінності перекладача і усного перекладача.	5	2			3	10	2			8
Тема 3. Hard skills versus soft skills. Емоційний інтелект.	5	2			3	8				8
Тема 4. Письмовий і усний перекладачі як професії майбутнього: середовище праці та професійні виклики.	5	2			3	10	2			8
Тема 5. Переклад як бізнес: ФОП, бюро перекладів, організація перекладацьких заходів.	12		4		8	4				4

Разом за змістовим модулем 1	32	8	4		20	40	4			36
Змістовий модуль 2. Інструменти CAT та ШІ										
Тема 1. Робота з середовищем для перекладу CAT-tools.	4		2		2	2				2
Тема 2. Попередній переклад у програмах CAT-tools і особливості машинного перекладу.	6		2		4	6		2		4
Тема 3. Постредагування машинного перекладу як інструмент підвищення ефективності.	6		2		4	4				4
Тема 4. ШІ в роботі сучасного перекладача: глосарії, переклад, редагування.	8	2	2		4	8	2			6
Тема 5. Перекладацька етика в цифрову епоху: відповідальне та усвідомлене використання цифрових технологій у перекладацькій діяльності.	8	2			6	8				8
Разом за змістовим модулем 2	32	4	8		20	28	2	2		24
Змістовий модуль 3. Локалізація та аудіовізуальний переклад як новітні напрями перекладацької діяльності										
Тема 1. Поняття локалізації та інтернаціоналізації.	2	2								
Тема 2. Локалізація комп'ютерних ігор та ігор для консолей: основні структурні елементи та технічні вимоги.	2		2			2	2			
Тема 3. Локалізація веб-сайтів: основні структурні елементи та проблеми зміни культурного коду.	2		2							
Тема 4. Локалізація	14	2			12	14				14

рекламних текстів: загальні стратегії та техніки.									
Тема 5. Аудіовізуальний переклад: загальні положення, компоненти та останні тенденції.	2	2							
Тема 6. Субтитрування як складова аудіовізуального перекладу. Типи субтитрів та особливості технічного оформлення.	16	2	2		12	18		2	16
Тема 7. Дублювання та войс-овер як складові аудіовізуального перекладу. Основні перекладацькі проблеми та шляхи їхнього вирішення.	18		2		16	18			18
Разом за змістовим модулем 3	56	8	8		40	52	2	2	48
Усього годин	120	20	20		80	120	8	4	108

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Змістовий модуль 1. Формування та удосконалення складових професійної компетенції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 5. Переклад як бізнес: аналіз кейсів організації діяльності ФОП і бюро перекладів; практикум із розробки бізнес-плану.	4	—
	Всього	4	

Змістовий модуль 2. Інструменти CAT та ШІ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Робота з середовищем для перекладу CAT-tools:	2	—

	створення проєкту, затвердження сегментів, виконання колективного перекладацького проєкту.		
2	Тема 2. Використання функції «попередній переклад» у CAT-tools; постредагування машинного перекладу.	2	2
3	Тема 3. Постредагування машинного перекладу (із застосуванням інструментів Google Translate та DeepL).	2	–
4	Тема 4. III в роботі перекладача: укладання термінологічного глосарія, переклад і редагування фрагмента тексту за допомогою інструментів III.	2	–
	Всього	8	2

Змістовий модуль 3. Локалізація та аудіовізуальний переклад як новітні напрями перекладацької діяльності

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 2. Локалізація комп'ютерних ігор та ігор для консолей: аналіз аудиторії та основних елементів гри.	2	–
2	Тема 3. Локалізація веб-сайтів: інтернаціоналізація контенту та структурних елементів.	2	–
3	Тема 6. Субтитрування: технічні вимоги та інструментарій.	2	2
4	Тема 7. Дублювання та войс-овер: lip-sync, таймінг та інші технічні вимоги.	2	–
	Всього	8	2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Змістовий модуль 1

№ з/п	Назва теми / Види завдання	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Translation and Interpreting: сучасні міфи, функції та кар'єрні можливості. Career opportunities for linguists: multilingual SEO. Самостійне творче завдання.	3	8
2	Тема 2. Компетенції та цінності перекладача і усного перекладача. The Dos and Don'ts of the translation and	3	8

	interpreting professions. Підбірка та аналіз кейсів.		
3	Тема 3. Hard skills versus soft skills. Top soft skills for translators and interpreters working as freelancers. Доповідь.	3	8
4	Тема 4. Письмовий і усний перекладачі як професії майбутнього. Starting your career as a freelancer: top tips. Складання портфоліо. Обговорення.	3	8
5	Тема 5. Переклад як бізнес: ФОП, бюро перекладів, організація перекладацьких заходів. Розробка бізнес-плану перекладацько-викладацької діяльності, орієнтованого на вихід на бажаний рівень доходу.	8	4
	Усього	20	36

Змістовий модуль 2

№ з/п	Назва теми / Види завдання	Кількість годин	
		денне	заочне
1	Тема 1. Робота з середовищем для перекладу CAT-tools. Робота з програмами CAT-tools для виконання власних і колективних перекладів текстів різних форматів. Письмовий переклад.	2	2
2	Тема 2. Попередній переклад у програмах CAT-tools і особливості машинного перекладу. Виконання попереднього перекладу. Письмовий переклад.	4	4
3	Тема 3. Постредагування машинного перекладу. Письмовий переклад із подальшим постредагуванням.	4	4
4	Тема 4. ШІ в роботі сучасного перекладача. Укладання термінологічного глосарія за допомогою інструментів ШІ; переклад і редагування фрагмента тексту з подальшим письмовим самоаналізом.	4	6
5	Тема 5. Перекладацька етика в цифрову епоху. Аналіз кейсів використання ШІ в перекладі (конфіденційність, авторське право, плагіат); підготовка доповіді для обговорення.	6	8
	Усього	20	24

Змістовий модуль 3

№ з/п	Назва теми / Види завдання	Кількість годин	
		денне	заочне

1	Тема 6. Переклад частини доповіді з платформи TEDTalks та накладання власних субтитрів з подальшим письмовим самоаналізом.	12	16
2	Тема 7. Переклад частини доповіді з платформи TEDTalks та накладання войсоверу з подальшим письмовим самоаналізом.	16	18
3	Тема 4. Переклад рекламних слоганів відомих українських брендів з подальшим письмовим самоаналізом.	12	14
	Усього	40	48

В якості частини самостійної роботи здобувач може пройти онлайн-курс на освітній платформі та отримати сертифікат про його завершення. Сертифікат подається викладачеві та може бути визнаний як виконання завдання самостійної роботи за конкретною темою або як частина поточного контролю за відповідним змістовим модулем. Пропонуються до розгляду такі сертифікатні курси:

Назва освітньої платформи, назва онлайн-курсу, короткий опис, посилання	Зараховується за тему / частину самостійної роботи
<i>TranslaStars: «Course in AI and Machine Translation Post-Editing». Курс про постредагування машинного перекладу за допомогою інструментів III; https://www.translastars.com/course/ai-machine-translation-post-editing</i>	<i>ЗМ 2, теми № 3-4 (постредагування, III)</i>
<i>Prometheus: «Підприємництво. Власна справа в Україні». Безкоштовний курс із сертифікатом про основи започаткування власної справи. URL: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/entrepreneurship-ukraine/</i>	<i>ЗМ 1, тема № 5 (переклад як бізнес)</i>

Здобувач може запропонувати інший сертифікатний курс, що відповідає змісту навчальної дисципліни. Для зарахування здобувач має подати сертифікат, програму курсу та короткий опис компетентностей і результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

9. Методи навчання

Словесні: пояснення, бесіда, дискусія, обговорення найскладніших і суперечливих питань перекладацької професії.

Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація автентичних текстів, кейсів, зразків локалізованого контенту.

Практичні: виконання власних і колективних перекладацьких проєктів у середовищі CAT; попередній машинний переклад і постредагування; укладання глосаріїв, переклад і редагування текстів за допомогою інструментів штучного інтелекту; розв'язання кейсів, пов'язаних із перекладацькою етикою в цифрову епоху; аналіз організаційно-правових форм перекладацької діяльності та розробка бізнес-плану; локалізація комп'ютерних ігор, веб-сайтів і рекламних текстів; субтитрування, дублювання і войс-овер; робота з основною і додатковою літературою.

10. Методи контролю і критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання виконаних завдань самостійної роботи, оцінювання практичних завдань (переклад, постредагування, локалізація, субтитрування, войс-овер), оцінювання усних відповідей і доповідей, аналіз кейсів; підсумковий контроль здійснюється у формі заліку, що включає виконання практичного завдання з теоретичним обґрунтуванням ужитих перекладацьких рішень.

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

- поточний контроль за змістовими модулями 1-3 (робота на практичних заняттях, доповіді, аналіз кейсів, завдання самостійної роботи) оцінюється в сумі 60 балів (15+15+30 відповідно);
- підсумковий контроль оцінюється в 40 балів.

Загальна оцінка з дисципліни «Переклад як професія» вираховується шляхом складання балів поточного і підсумкового контролю. Максимальна оцінка складає 100 балів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для заліку)	Визначення
90-100	A	зараховано	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85-89	B	зараховано	Здобувач достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75-84	C	зараховано	Здобувач припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70-74	D	зараховано	Здобувач припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60-69	E	зараховано	Здобувач припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35-59	FX	не зараховано з можливістю	Здобувач продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

		повторного складання	
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Основні функції сучасного письмового перекладу.
2. Основні функції сучасного усного перекладу.
3. Поширені міфи про професію перекладача та усного перекладача.
4. Кар'єрні можливості перекладача і усного перекладача у XXI столітті.
5. Сучасні вимоги ринку праці до перекладача і усного перекладача.
6. Базові складники професійної компетенції письмового перекладача.
7. Базові складники професійної компетенції усного перекладача.
8. Цінності професійного спілкування перекладача.
9. Кодекси професійної етики міжнародних і українських перекладацьких організацій.
10. Складники професіоналізму сучасного перекладача.
11. Поняття hard skills у перекладацькій діяльності.
12. Поняття soft skills у перекладацькій діяльності.
13. Роль емоційного інтелекту в роботі перекладача.
14. Співвідношення hard skills і soft skills для успішної кар'єри перекладача.
15. Шляхи розвитку м'яких навичок перекладача.
16. Середовище праці сучасного перекладача (фриланс, штат, гібридні формати).
17. Основні професійні виклики перекладача і усного перекладача.
18. Вплив новітніх технологій на професію перекладача в майбутньому.
19. Складання професійного портфоліо перекладача.
20. Стратегії побудови кар'єри перекладача-фрилансера.
21. Організаційно-правові форми перекладацької діяльності: фізична особа-підприємець (ФОП).
22. Особливості роботи перекладача з бюро перекладів.
23. Основні засади організації перекладацьких заходів.
24. Складники бізнес-плану перекладацько-викладацької діяльності.
25. Поєднання перекладацької та викладацької діяльності як джерел доходу.
26. Призначення та функціональні можливості інструментів CAT (Trados, MateCat).
27. Етапи роботи з перекладацьким проектом у середовищі CAT-tools.
28. Створення проекту та затвердження сегментів у CAT-інструментах.
29. Особливості виконання колективного перекладацького проекту в CAT-інструментах.
30. Переваги використання CAT-tools для забезпечення термінологічної єдності перекладу.
31. Поняття попереднього машинного перекладу.
32. Роль попереднього перекладу в роботі з CAT-tools.
33. Основні типи систем машинного перекладу.
34. Обмеження машинного перекладу для різних типів текстів.
35. Взаємодія перекладача-людини із системами машинного перекладу.
36. Поняття постредагування машинного перекладу.

37. Види постредагування (легке та повне).
38. Критерії якості постредагованого тексту.
39. Типові помилки машинного перекладу, що потребують постредагування.
40. Постредагування як інструмент підвищення ефективності перекладацької діяльності.
41. Можливості інструментів штучного інтелекту в укладанні термінологічних глосаріїв.
42. Застосування ШІ для перекладу текстів.
43. Застосування ШІ для редагування перекладених текстів.
44. Порівняння результатів перекладу за допомогою ШІ та традиційного машинного перекладу.
45. Обмеження застосування інструментів ШІ в перекладацькій діяльності.
46. Основні етичні виклики використання ШІ в перекладацькій діяльності.
47. Питання конфіденційності при використанні цифрових інструментів перекладу.
48. Проблеми авторського права при використанні ШІ в перекладі.
49. Плагіат і академічна доброчесність у контексті використання ШІ.
50. Принципи відповідального й усвідомленого використання цифрових технологій у перекладі.
51. Поняття локалізації.
52. Поняття інтернаціоналізації.
53. Співвідношення понять переклад, локалізація, інтернаціоналізація.
54. Основні етапи процесу локалізації.
55. Роль культурної адаптації в локалізації.
56. Основні структурні елементи локалізації комп'ютерних ігор.
57. Технічні вимоги до локалізації ігор для консолей.
58. Особливості аналізу цільової аудиторії при локалізації ігор.
59. Проблеми локалізації ігрового тексту та інтерфейсу.
60. Роль тестування в процесі локалізації ігор.
61. Основні структурні елементи локалізації веб-сайтів.
62. Проблеми зміни культурного коду при локалізації веб-сайтів.
63. Технічні аспекти інтернаціоналізації контенту сайту.
64. Особливості локалізації багатомовних веб-ресурсів.
65. Типові помилки при локалізації веб-сайтів.
66. Загальні стратегії локалізації рекламних текстів.
67. Основні техніки адаптації слоганів під час локалізації.
68. Роль культурних конотацій у локалізації реклами.
69. Проблеми збереження прагматичного ефекту при локалізації рекламних текстів.
70. Приклади вдалої та невдалої локалізації рекламних кампаній.
71. Загальні положення аудіовізуального перекладу.
72. Основні компоненти аудіовізуального перекладу.
73. Останні тенденції розвитку аудіовізуального перекладу.
74. Види аудіовізуального перекладу.
75. Технічні обмеження аудіовізуального перекладу.
76. Поняття субтитрування як складової аудіовізуального перекладу.
77. Типи субтитрів.
78. Технічні вимоги до оформлення субтитрів.
79. Особливості компресії тексту при субтитруванні.
80. Типові перекладацькі проблеми субтитрування.
81. Поняття дублювання як складової аудіовізуального перекладу.
82. Поняття войс-оверу.

83. Основні перекладацькі проблеми дублювання (lip-sync).
 84. Основні перекладацькі проблеми войс-оверу.
 85. Шляхи вирішення технічних проблем дублювання та войс-оверу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти.

Поточний контроль			Підсумковий контроль	Сума балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3		
15	15	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Матузкова О.П., Гринько О. С. Робоча програма навчальної дисципліни «Переклад як професія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійна програма «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса, 2025.
2. Матузкова О.П., Гринько О. С. Силабус навчальної дисципліни «Переклад як професія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітньо-професійна програма «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса, 2025.
3. Матузкова О. П., Беспалова К. В., Семенова О. Ю. Переклад як професія: компетентності, цінності та виклики. Методичні вказівки для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 035 Філологія спеціалізації «Переклад з англійської мови та другої іноземної українською». Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 32 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Амеліна С., Тарасенко Р., Шень Л. Етичні аспекти використання інструментів штучного інтелекту в перекладі. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2026. Вип. 2. С. 14–23. DOI: 10.31499/2307-4906.2.2026.362600.
2. Коваль Т. І. Інформаційні технології в перекладі. Київ: КНЛУ, 2010. 261 с. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/7094357/>
3. Корольова Т. М., Жмаєва Н. С., Колчаг Ю. І. Постредагування при машинному перекладі. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. 2020. №30. С. 102–119. Режим доступу: <https://www.lingstud.od.ua/archive/2020/30/7.pdf>
4. Шубенко Н. О. Аудіовізуальний медіатекст: специфіка, структура, властивості. Культура і Сучасність: [альманах]. 2012. №1. С. 145–149. Режим доступу: <https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2015/n58/43.pdf>
5. Bowler L. Computer Aided Translation Technology: A Practical Introduction. Ottawa: University of Ottawa Press, 2002. 185 p.
6. Cintas J. D., Remael A. Audiovisual Translation: Language Transfer on Screen. Routledge, 2009. 271 p.
7. Newmark P. A Textbook of Translation. Longman, 2006. 290 p.

Додаткова

1. Енциклопедія перекладознавства. Т. 1. Редактори Л. М. Черноватий, О. А. Калиниченко. Вінниця: Нова Книга, 2020. 552 с.
2. Радчук В. Д. Функції перекладу. Всесвіт. 2006. №11-12. С. 149-159. Режим доступу: <http://vsesvit-journal.com>
3. Hubscher-Davidson S. Trait Emotional Intelligence and Translation: A Study of Professional Translators. Target, John Benjamins, 2016.
4. Translation and Localization (ATTW Series in Technical and Professional Communication). 1st edition. Routledge, 2019. 274 p.

15. Інформаційні ресурси

1. Prometheus. Підприємництво. Власна справа в Україні. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/entrepreneurship-ukraine/>
2. ФОП для перекладача: які КВЕДи обрати, як оформити роботу. URL: <https://finevolution.com.ua/post/fop-dlia-perekladacha-yaki-kvedy-obraty-yak-oformyty-robotu/>
3. CIOL Insights. The Language Professions 2019–2020 Report. London, 2020. 19 p. Режим доступу: <https://www.ciol.org.uk>
4. Локалізація застосунків для мобільних телефонів. UTIC 2013. URL: <https://utic.eu/uk/video/webinary/lokalizatsiia-prilozhenii-dlia-mobilnyh-telefonov>
7. Downie J. The real difference between Interpreting and translation. Blog. 2020. URL: <https://www.integritylanguages.co.uk>